

ZAPISNIK

sa 61. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
koja je održana 28. jula 2015. godine

Sjednica je počela u 13:00 sati. Predsjedavala je mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, kao i članovi Odbora: dr Radosav Nišavić, prof. dr Jelisava Kalezić, Saša Pešić i doc. dr Srđa Popović i kao zamjena za Rešida Adrovića, sjednici je prisustvovao poslanik dr Halil Duković.

Članovi Odbora: Srđan Perić, Andrija Popović, doc. dr Branka Bošnjak, doc. dr Draginja Vuksanović i Milan Knežević bili su opravdano odsutni.

Osim članova Odbora sjednici su prisustvovali: Fana Delija, predstavnica Centra za romske inicijative iz Nikšića i Edin Koljenović, koordinator programa dobrog upravljanja u Građanskoj alijansi.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević konstatovala je da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila 61. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno prihvaćen sljedeći:

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa 57, 58, 59. i 60. sjednice

- 1. Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije za integraciju Roma, monitoring građanskog društva u Crnoj Gori.**
- 2. Predlog zakona o dopuni Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela grupa poslanika.**
- 3. Tekuća pitanja.**

Odbor je jednoglasno usvojio zapisnik sa 57, 58, 59. i 60. sjednice Odbora.

Tačka 1. Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije za integraciju Roma, monitoring građanskog društva u Crnoj Gori.

Članovima Odbora obratila se Fana Delija, predstavnica Centra za romske inicijative iz Nikšića. Delija je u uvodnom izlaganju napomenula da će se formirati radna grupa koja će započeti rad na novoj Strategiji za period od 2016. do 2020. godine, te da će radna grupa biti sastavljena od pojedinaca iz relevantnih institucija i predstavnika NVO sektora. Strategija će se baviti problemima romske populacije. Kada je u pitanju oblast obrazovanja, primijetan je napredak, zaključila je Delija i istakla da je sve veći broj pripadnika romske populacije koji završavaju srednju školu i fakultete. Međutim, kada je riječ o zapošljavanju sa srednjom školom postoje problemi i na tome se mora raditi. Napomenula je da problemi postoje u oblasti zdravstva u

smislu nemogućnosti ostvarivanja prava na izabranog ljekara, jer Romi ne posjeduju dokumenta. Delija je ukazala na problem segregacije među neromskom i romskom populacijom, kao i na problem stanovanja koji je veoma izražen. Ona je naglasila da je projekat sa asistentima djeci RE populacije veoma koristan i značajan, međutim, nije zastupljen u svim školama. Delija je kazala da od troje svršenih visokoškolaca RE populacije dvoje rade u državnoj upravi, dok je jedno radi van države i iskazala saglasnost sa članovima Odbora da se moraju prevazići tradicionalni stereotipi i načini shvatanja da bi se u konačnome došlo do značajnijeg napretka.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je istakla da se u dijelu Strategije koji se odnosi na obrazovanje navodi da je ostvaren značajan napredak u obrazovanju RE populacije i to kroz obezbjeđivanje udžbenika, usluga prevoza za učenike osnovnih škola, kao i stipendija za srednjoškolce i studente na univerzitetima. Broj djece koja pripadaju RE populaciji a koja pohađaju vrtić, godinama se povećavaju, kao i broj studenata. Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je navela kao značajne podatke da je broj RE djece koja su pohađala osnovne škole u 2005. godini iznosio svega 500 dok je 2013. godine taj broj značajno porastao na 1850. Ona je kazala da oko 50% djece RE populacije koja upišu osnovnu školu, iz iste se ubrzo ispišu i istakla da je to karakteristično i za srednje škole a nešto manje za visokoškolske ustanove. Posebno je istakla organizaciju radionica za majke o razvoju djece i programi podrške opismenjavanju, kao i omogućeno obrazovanje roditelja na radničkim univerzitetima. Predsjednica Odbora mr Tanasijević je posebno skrenula pažnju na to da je prosvjetna inspekcija podnijela 19 prijava protiv roditelja koji nijesu omogućili djeci redovno i obavezno pohađanje osnovnih škola. Poseban pomak se primjećuje u oblasti inkluzivnog obrazovanja sa uključenjem asistenata i medijatora, a naglašen je doprinos asistenata inkluziji djece RE populacije u sistem osnovnog obrazovanja. Tom prilikom je angažovano je 72 studenta Filozofskog fakulteta koji su bili značajna pomoć za oko 220 djece RE populacije. Predsjednica Odbora mr Tanasijević pohvalila je napredak u oblasti segregacije u obrazovanju i navela da se djeca RE populacije, za razliku od prethodnih godina, uspješno socijalizovala u ambijent kojem nijesu pripadali. Ona je istakla da je veoma puno urađeno u oblasti obrazovanja i da je neophodna podrška je da bi se izvršila kompletna integracija RE populacije u obrazovni sistem. Predsjednica Odbora je ukazala na problem jezičke barijere, jer se škole pohađaju na crnogorskom jeziku.

Poslanik dr Radosav Nišavić je posebno istakao problem nezaposlenosti RE populacije na nivou srednjoškolskog obrazovanja i upitao predstavnicu Centra za romske inicijative koliki je broj zaposlenih svršenih visokoškolaca koja pripadaju RE populaciji. Iznio je mišljenje da nema mnogo prepreka u ostvarivanju zdravstvenih prava Romske populacije, makar kad je u pitanju opština Bijelo Polje.

Poslanik dr Halil Duković je istakao da se, kada je u pitanju pružanje zdravstvenih usluga, uopšte ne razlikuju romska i neromska populacija. Međutim, poslanik dr Duković je istakao da se, kada je u pitanju način ostvarivanja zdravstvene zaštite, mora napraviti razlika između domicilnog stanovništva i raseljenih lica i izbjeglica. Poslanik dr Duković je kao predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dodao da je pomenuti Odbor razmatrao Strategiju za poboljšavanje položaja Roma i Egićana u Crnoj Gori (2012-2016) i naveo da je poseban akcenat

dat na oblast obrazovanja. Podaci koji su dostupni u strategijama jasno pokazuju da postoji napredak u sve većem broju djece koja pohađaju osnovnu i srednju školu, međutim, i dalje postoji veliki broj djece koja se ispisuju iz istih. Poslanik dr Duković je naveo da postoji prostor za poboljšanje u ovoj oblasti, međutim, pripadnici RE populacije moraju dati svoj dopinos u dijelu promjene nekih tradicionalnih shvatanja. Poslanik dr Duković smatra posebno zabrinjavajućim što preko 90% pripadnika RE populacije koji su registrovani na ZZZCG kao nezaposleni, nemaju završeno osnovno obrazovanje i nemaju stečen profil rada koji bi mogao biti konkurentan na tržištu.

Predsjednica Odbora mr Tanasijević je zaključila ovu tačku konstatujući da je sve veći broj djece RE populacije koji pohađaju osnovnu i srednju školu, ali da je to i dalje nedovoljno jer veliki broj te djece napušta školovanje. Potrebno je nastaviti sa projektima inkluzivnog obrazovanja preko asistenata i medijatora, a koji se trenutno realizuju u četiri škole u Podgorici, dvije u Nikšiću, jednoj u Tivtu i jednoj školi u Beranama.

Tačka 2. Predlog zakona o dopuni Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela grupa poslanika.

Na sjednici je konstatovano pozitivno mišljenje Vlade Crne Gore u vezi sa predloženim zakonom. Odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona dopuni Zakona o visokom obrazovanju.

Tačka 3. Tekuća pitanja.

Odbor je usvojio Izvještaj o posjeti delegacije Odbora za prosvjetu nauku, kulturu i sport SR Njemačkoj.

Sjednica je završena u 14:00 sati.

Broj: 00-63-11/15-

Za - SEKRETAR ODBORA

mr Mirjana Marković

PREDSJEDNICA ODBORA

mr Branka Tanasijević